

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ Β1 ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19
Ταχ. Κωδ. : 17671, Καλλιθέα
Πληρ. : Αλ. Αγγελάκης
Τηλ. : 213 1604 558
FAX : 213 1604 524
Ηλ. Ταχ. : yee.b1@mofadm.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ EMAIL

Καλλιθέα, 23/10/2017

Αρ. Πρωτ. Δ.Ε.Δ. Β1 1157773 ΕΞ 2017

ΠΡΟΣ : ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Λεωχάρους 2,
Τ.Κ. 10562, Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε ερώτηση του Βουλευτή Ν. Αχαΐας Νικόλαου Νικολόπουλου»

**ΣΧΕΤ.: α) Το με αριθ. πρωτ. ΑΤΚΕ 0011342 ΕΞ 2017/82/19.10.2017 Υπηρεσιακό Σημείωμα
β) Η με αριθμ. εισερχ. πρωτ. 438/17.10.2017 ερώτηση του Βουλευτή**

Σε απάντηση της αριθ. 438/17.10.2017 ερώτησης του Βουλευτή Ν. Αχαΐας Νικόλαου Νικολόπουλου, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

I. Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. Α' υποπαρ. Α5 του ν. 4152/2013 (ΦΕΚ Α' 107/9-5-2013), με τις οποίες προστέθηκε το άρθρο 70Β' του ν. 2238/1994, και ακολούθως, με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170/26-7-2013, Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, εισήχθη στις φορολογικές διαφορές για πρώτη φορά ο θεσμός της ενδικοφανούς προσφυγής, για την επανεξέταση των πράξεων της φορολογικής διοίκησης στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας σε αντικατάσταση του προϋφιστάμενου πλαισίου διοικητικής επίλυσης της διαφοράς των Επιτροπών του άρθρου 70 και 70Α του ν.2238/1994. Σε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (πρώην Υπηρεσία Εσωτερικής Επανεξέτασης), η οποία αποτελεί ειδική αποκεντρωμένη Υπηρεσία υπαγόμενη απευθείας στο Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και όχι Επιτροπή δηλαδή ανεξάρτητο συλλογικό όργανο κατά την έννοια των άρθρων 13 – 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, υπόκεινται όλες οι πράξεις, ρητές ή σιωπηρές, που εκδίδονται από τις φορολογικές αρχές μετά την 1.8.2013 και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κ.Φ.Δ. (άρθρο 2 ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

II. Επίσης, με τις ως άνω διατάξεις προβλέφθηκε εξ αρχής η δυνατότητα να αναστέλλεται με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής η καταβολή του ποσοστού 50% του αμφισβητούμενου ποσού της προσβαλλόμενης πράξης, με την προϋπόθεση ότι έχει καταβληθεί

το υπόλοιπο ποσοστό 50%. Η εν λόγω όμως καταβολή δεν συνιστά προϋπόθεση για την παραδεκτή άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής και μπορεί να γίνει, μετά και την έκδοση της ΠΟΛ 1064/2017 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., και **μετά την άσκησή της** και, πάντως το αργότερο, μέχρι την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή, σε περίπτωση μη έκδοσης απόφασης, εντός των εκατόν είκοσι (120) ημερών που προβλέπονται για την έκδοσή της. Για το σε αναστολή αυτό υπόλοιπο 50% του αμφισβητούμενου ποσού, **δεν λαμβάνονται μάλιστα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης**, αν δε τυχόν έχουν ληφθεί τέτοια μέτρα πριν από την καταβολή του, αυτά αναστέλλονται για το διάστημα από το χρόνο της καταβολής και εφεξής, μέχρι την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής ή τη σιωπηρή απόρριψή της.

III. Επιπλέον, ο φορολογούμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει ταυτόχρονα με την ενδικοφανή προσφυγή και αίτημα αναστολής του καταβλητέου ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) του αμφισβητούμενου ποσού της πράξης, οπότε η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών δύναται να αναστείλει την πληρωμή του εν λόγω ποσού στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται ότι αυτή θα είχε ως συνέπεια ανεπανόρθωτη βλάβη για το φορολογούμενο. Με την υποβολή της αιτήσεως αναστολής και μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής (ή την άπρακτη πάροδο του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος για την έκδοσή της), δεν επιδιώκεται η είσπραξη του συνόλου του αμφισβητούμενου ποσού, ενώ εξυπακούεται ότι, εάν ο φορολογούμενος, μετά την απόρριψη με οποιονδήποτε τρόπο του αιτήματος αναστολής, προβεί στην καταβολή του 50% του αμφισβητούμενου ποσού, αναστέλλεται από τον χρόνο της καταβολής η είσπραξη του υπολοίπου 50%, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν.

IV. Με βάση τα ανωτέρω, επί των επιμέρους τιθέμενων ερωτημάτων, επισημαίνονται κατά λόγο αρμοδιότητας τα ακόλουθα:

α) Επί του δεύτερου ερωτήματος

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών αποτελεί μονομελές όργανο της Διοίκησης και δεν συνεδριάζει δημόσια ως Επιτροπή ή Δικαστήριο, εάν όμως το κρίνει απαραίτητο, δύναται εντός της οριζόμενης προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, να **καλεί τον υπόχρεο**, προκειμένου να εκφράσει εγγράφως, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών το αργότερο, τις απόψεις του ως προς τα σχετικά ζητήματα και τους προβαλλόμενους με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής λόγους και ισχυρισμούς, ενώ σε εξαιρετικές περιπτώσεις η διενεργούμενη ακρόαση διεξάγεται και **προφορικώς** σε καθορισμένη ώρα και ημερομηνία εντός της Υπηρεσίας. Η εν λόγω κλήση προς ακρόαση μάλιστα λαμβάνει χώρα **υποχρεωτικά**, όταν με την άσκηση της ενδικοφανούς προσφυγής προσκομισθούν στη Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών νέα στοιχεία ή γίνει επίκληση νέων πραγματικών περιστατικών (εδ. γ' και δ' παρ. 5

άρθρου 63 ΚΦΔ). Κατά τα λοιπά, ο τύπος της ακρόασης κατά την έννοια του άρθρου 20 Συντάγματος και του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας τηρείται σύμφωνα με το άρθρο 28 ΚΦΔ, πριν από την έκδοση της οριστικής πράξης διορθωτικού προσδιορισμού του φόρου.

β) Επί του τρίτου ερωτήματος

Ήδη με το άρθρο 47 του ν. 4331/2015 (ΦΕΚ 69 Α΄) η προβλεπόμενη στο άρθρο 63 του ν.4174/2013 προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, έχει οριστεί σε **εκατόν είκοσι (120) ημέρες**, ενώ με το άρθρο 91 του ν. 4316/2014 (ΦΕΚ 270 Α΄) η προβλεπόμενη στο ίδιο άρθρο του ν.4174/2013 προθεσμία για την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος αναστολής, έχει οριστεί σε **τριάντα (30) ημέρες**.

γ) Επί του τέταρτου ερωτήματος

Σκοπός του νομοθέτη με τη θέσπιση του υποχρεωτικού, πριν από τη προσφυγή στα Δικαστήρια, ενδικοφανούς σταδίου ήταν να δώσει τη δυνατότητα στη Διοίκηση να επανεξετάσει τη φορολογική υπόθεση σε εύλογο χρονικό διάστημα, χωρίς να παρεμποδίζεται το δικαίωμα κάθε φορολογούμενου για παροχή δικαστικής προστασίας, με στόχο **την επίλυση των φορολογικών διαφορών σε σύντομες προθεσμίες και την αποσυμφόρηση των διοικητικών δικαστηρίων**, τα οποία με το προϊσχύον πλαίσιο είχαν συσσωρεύσει για πολλά έτη χιλιάδες εκκρεμείς υποθέσεις που μπορούσαν να επιλυθούν σε επίπεδο φορολογικής διοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών, στο μέτρο του δυνατού με τα μέσα και το προσωπικό που έχει στη διάθεσή της, ανταποκρίνεται επιτυχώς στο σκοπό σύστασής της, αυξάνει διαρκώς την **αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητά** της και βελτιώνει την **ποιότητα** των αποφάσεών της, ώστε σταδιακά, να διαμορφωθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την εμπέδωση της εμπιστοσύνης μεταξύ των φορολογούμενων και της φορολογικής διοίκησης, πάντοτε στο πλαίσιο των αρχών της νομιμότητας, της αμεροληψίας και της διαφάνειας της διοικητικής δράσης. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι σύμφωνα με τα μηναία στατιστικά αποτελέσματα του έργου της Δ/σης Επίλυσης Διαφορών που αναρτώνται στον ιστότοπο της Α.Α.Δ.Ε., κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.2017 έως 31.7.2017, ποσοστό **92,1 %** των υποβληθεισών ενδικοφανών προσφυγών εξετάστηκαν πριν από την προβλεπόμενη από το νόμο καταληκτική ημερομηνία.

δ) Επί του πέμπτου ερωτήματος

Η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών έχει από το νόμο (άρθρο 63 Κ.Φ.Δ.) και τις σχετικές κανονιστικές αποφάσεις την εξουσία να ερευνήσει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, τα πραγματικά και νομικά ζητήματα των υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη την προσφυγή, τις πληροφορίες που λαμβάνει από τον υπόχρεο, τις απόψεις της αρμόδιας φορολογικής αρχής,

καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που σχετίζεται με την υπόθεση, και ακολούθως, είτε να απορρίψει (ρητώς ή σιωπηρώς) είτε να κάνει δεκτή εν όλω ή εν μέρει την ενδικοφανή προσφυγή. Εξάλλου, προς το σκοπό της διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος και της διαφάνειας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, στις περιπτώσεις που με την απόφασή της ακυρώνεται, μερικά ή ολικά, ή τροποποιείται η πράξη της φορολογικής αρχής, η Υπηρεσία αιτιολογεί την απόφαση αυτή επαρκώς με νομικούς ή/και πραγματικούς ισχυρισμούς, ενώ σε περίπτωση απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής, η αιτιολογία μπορεί να συνίσταται στην αποδοχή των διαπιστώσεων της οικείας πράξης προσδιορισμού φόρου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 63 Κ.Φ.Δ.. Περαιτέρω, με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η **βελτίωση της ποιότητας των αποφάσεων** που εκδίδουν οι φορολογικές αρχές, καθώς **επισημαίνονται οι πλημμέλειες** που είχαν ως αποτέλεσμα την ακύρωση ή τροποποίηση των προσβαλλόμενων πράξεων, ώστε να αποφεύγεται η επανάληψή τους σε αντίστοιχες υποθέσεις. Επιπροσθέτως, προς το σκοπό της εξασφάλισης της διαφάνειας και λογοδοσίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών, έχει θεσμοθετηθεί η δημοσιοποίηση των αποφάσεων που εκδίδει η Υπηρεσία αυτή (με αφαίρεση των προσωπικών στοιχείων λόγω του φορολογικού απορρήτου), σε εύλογο χρονικό διάστημα από την έκδοσή τους στον διαδικτυακό τόπο της Α.Α.Δ.Ε.

ε) Επί του όγδοου ερωτήματος

Τέλος, σημειώνεται ότι η υποβολή της ενδικοφανούς προσφυγής και του (τυχόν συνυποβαλλόμενου) αιτήματος αναστολής στην Δ.Ε.Δ. γίνεται χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση του φορολογουμένου, καθόσον δεν απαιτείται η κατάθεση κάποιου παραβόλου σε αντίθεση με τις προσφυγές που υποβάλλονται ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων, ενώ οι λοιπές προϋποθέσεις παραδεκτής άσκησης της ενδικοφανούς προσφυγής ορίζονται με σαφήνεια στο άρθρο 63 του Ν. 4174/2013 και τις οικείες αποφάσεις και εγκυκλίους της Α.Α.Δ.Ε. Σε κάθε περίπτωση, με σκοπό την ενημέρωση των φορολογούμενων για την ειδική διαδικασία υποβολής και εξέτασης ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής κατά πράξεων της φορολογικής διοίκησης, έχει αναρτηθεί στον ιστότοπο της Α.Α.Δ.Ε. σχετικό «Εγχειρίδιο απαντήσεων στα συνηθέστερα ερωτήματα που αφορούν την άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών», στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά, με τρόπο εύληπτο, σαφή και κατανοητό, βάσει του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, η διαδικασία υποβολής ενδικοφανών προσφυγών και αιτημάτων αναστολής (π.χ. πεδίο εφαρμογής, προθεσμία άσκησης, ενεργητική νομιμοποίηση προς άσκησή τους, απαιτούμενα δικαιολογητικά, έννομες συνέπειες άσκησής τους κλπ.), η διαδικασία εξέτασης τους και έκδοσης αποφάσεων επ' αυτών, η περαιτέρω διαδικασία άσκησης δικαστικής προσφυγής ενώπιον των Διοικητικών

Δικαστηρίων, καθώς και οι προϋποθέσεις και τα αποτελέσματα αναστολής καταβολής ποσοστού 50% του αμφισβητουμένου ποσού.

V. Όσον αφορά τα λοιπά επιμέρους θέματα που τίγονται στην ερώτηση, αυτά δεν άπτονται των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας μας.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ**

**Ακριβές αντίγραφο
Ο/Η Υπάλληλος του Τμήματος**

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ - Υπογεγραμμένο Από: MARIA
EFSTATHOPOULOU
Ημερομηνία: 2017.10.25 14:42:50 EEST

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2017

Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΛ Γ 1159417 ΕΞ 2017

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Γ', Β'

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 8
Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 3375207
Fax : 210 3375354
E-Mail : d.eleg@mofadm.gr
Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
(evpre@1988.syzefxis.gov.gr)

Θέμα: «Απάντηση σε Ερώτηση».

Σχετ.: Η αριθ. 438/17.10.2017 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικ. Νικολόπουλου.

Σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. ΑΤΚΕ 0011342ΕΞ 2017/82/19.10.2017 υπηρεσιακού σημειώματός σας, με το οποίο μας αποστέilate φωτοαντίγραφο της ανωτέρω Ερώτησης και σε ό,τι αφορά θέματα της αρμοδιότητάς μας που θίγονται σε αυτή, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (σχετ. η παρ. 44 του άρθρου 72 του ν.4174/2013 -Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας όπως ισχύει) από την έναρξη ισχύος του Κώδικα, ήτοι από 1.1.2014, κάθε αίτημα προς τη Φορολογική Διοίκηση για διοικητικό ή δικαστικό συμβιβασμό θεωρείται απαράδεκτο και δεν εξετάζεται.

Περαιτέρω, ως προς το δικαίωμα άσκησης έφεσης κατά της απόφασης πρώτου βαθμού, με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 93 του ν.2717/1999 όπως ισχύει (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας), στις φορολογικές διαφορές, το ποσοστό του οφειλόμενου κύριου φόρου όπως έχει οριστεί πρωτοδίκως, το οποίο πρέπει να καταβληθεί από το φορολογούμενο μέχρι την ημερομηνία της αρχικής δικασίμου με ποινή απαραδέκτου της έφεσης, ανέρχεται σε 20%.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΣΑΪΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- Γραφείο Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
-Δ/ση Ελέγχων, Τμήματα Β', Γ'